NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!.. NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!.. NUH DER, PEYGAMBER DEMEZ!..

15 ŞUBAT 1950

SENE: 1 SAYI: 16

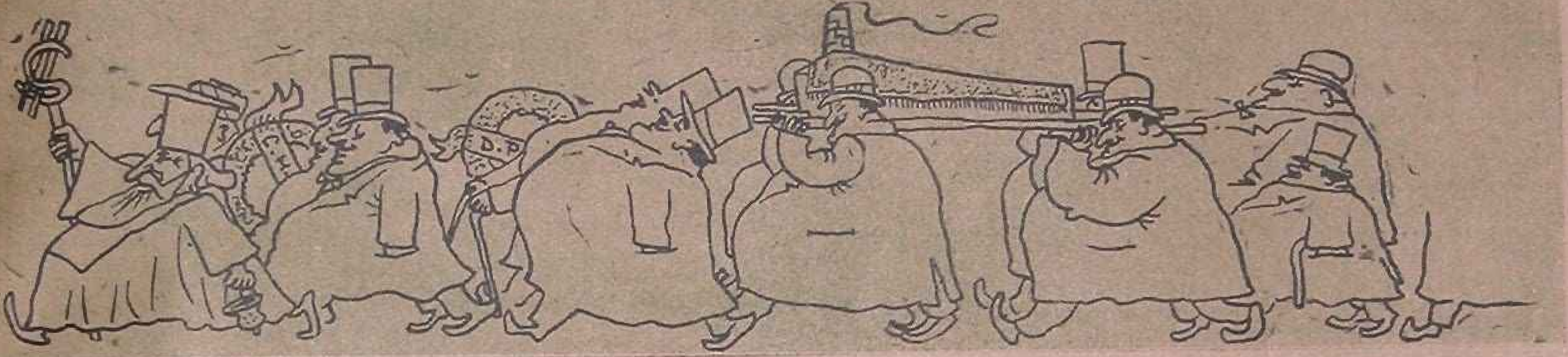
NUHUN Gemisi

Çarşamba Günleri Çıkar ★ HEDİYESİ 10 KURUŞ ★ Siyasî Mizah Dergisi

BUYURUN CENAZE NAMAZINA

Sadak'ın itirafları

Dışişleri Bakanımızın Paris dönüşü basına verdiği demeci okudunuz mu? Diplomatça sözlerin gizlemeğe çalıştığı itiraflar var bu demeçte. Bay Sadak diyor ki:

Amerikanın israrla istediği ithalât serbestliği Batı Avrupa memleketleri için türlü zorluklar doğurmuştur ve doğuracaktır. Ama Türkiyenin bu yüzden karşılacağı zorluklar daha da çok olabilir. Çünki, diyor Dışişleri Bakanımız, iktisadımız onların ki kadar gelişmemiştir. İthalâtı serbest bıraktık mı, inkişaf halinde bulunan milli sanayiimiz zarar görebilir Ve sanki son yıllarda hep açık değilmiş gibi. Tediye müvazenemiz de açık verebilir diyor bay Sadak.

Demesine diyor bütün bunları ya. Fakat gel gelelim. Bir yandan da ithalâtın serbest bırakılması için verilen karara. imza koyuyor hazret Pariste. Nasıl koymasın. C. H. P. li baylarımız sakalı vermişler bir kere ele. Sam Amcaya güvenip, bunca zamandır zart zurt da edilmiş. Hayır! diyip Dral dedenin düdüğü gibi ortada kalacak değiller ya. Mister Hoffman'ın emirlerine boyun eğilecek çaresiz. Ve önce yarısı; sonra dörtte üçü. Yıl sonunda da tamamı ithalatımızın serbest bırakılacak. Hükûmetten izin almak falan yok... Yabancı firmalar diledikleri kadar mal sokacaklar memleketimize Bile bile lâdes! Anlayacağınız... Peki ama sonu nereye varacak bu işin? diye sormayın.

Şöyle bir çevremize bakalım: Halk yığınları korkunç bir sefalet içindedir. İşsizlik, açlık; hastalık Ve bu durumun memleket maliyesindeki ifade -

(Devamı 4 de)

SERBEST İTHAL YÜZÜNDEN RAHMETİ RAHMANA KAVUŞAN MERHUM MİLLÎ SANAYİİMİZİN RUHUNA ELFATİHÂ!..

VEFAT!..

—o—

Yerli sanayiin vucudüne giren Marşal plânı mikrobu onu yatağa düşürdü...

Senelerdenberi binbir ihtimamla büyültülen «Yerli Sanayi» son zamanlarda yakalanmış olduğu Marşal plânı hastalığına dayanamıyarak genç yaşında vefat etmiştir. Cenazesi serbest ticaretin tatbik edileceği cuma günü Mister Dorr'un ve muhterem Naylon Patrik Athenagoras'ın başkanlığındaki C. H. P. ve D. P. ileri gelenleri ile karaborsacılardan mürekkep bir heyet tarafından merasimle toprağa verilecektir. Arzu eden Amerikanperveranın teşrifleri rica olunur. Çelenk masrafları krediden ödenecektir.

Merhumun kısa hal tercümesi - Genç «Yerli Sanayi» İstiklâl savaşında doğdu. Babası, son asırlarda hasta adam diye anılan ve nihayet Birinci Dünya Harbi sonunda rahmeti rahmana kavuşan Osmanlı İmparatorluğudur. İstiklâl devrinde öksüz kalan küçücük «yerli sanayi» beslendi düşmanlardan korundu serpildi, gelişti. «Yerli Sanayi» 1929 buhranı yüzünden mallarını satamayan köylüleri, mallarını satın almak suretile, işsiz kalan yüzbinlerce vatandaşa iş temin ederek büyük yardımlarda bulundu. Henüz genç olduğu halde binlerce Türk işçisini geçindirdi. İkinci Dünya Harbi için de Türk halkı onun sayesinde yabancılara muhtaç olmadan kendi yağı ile kavruldu ve yaşadı.

Fakat harpten sonra «Büyüklerin» Amerikan düşkünlüğü yüzünden ihmale uğrayan «Yerli Sanayi» teessürinden her gün bir az daha zayıfladı. Vucudüne giren Marşal Plânı mikrobu onu yatağa düşürdü. Hele bu hâlinde bir de Amerikan sanayii ile serbest güreşe mecbur edilince nihayet dayanamıyarak vefat etti.

Allah geride işsiz ve aç kalan yüzbinlerce işçiye ve mallarını satamıyacak olan milyonlarca köylüye ecir ve sabır ihsan buyursun Amin!

Turistler geliyor!..

Amerikalılar geliyor!...

Bu havadis «uzmanlara» ait değil, onlar zaten burada, hayır; gelenler sadece turistler, dünya harikalarını görmeğe çıkan varlıklı Amerikan vatan -

daşları... Bilindiği gibi Amerikan mükellefleri dünyayı «kalkındırmak» için beş on kuruş para veriyor, bu eşsiz «fedakârlığın» neticelerini yakından görmek elbette ki ruhani bir zevk verecektir kendilerine...

İşte bu turistler memleketimize gelirken biz de kendilerini memnun etmek için hazırlanıyoruz. Amerikan psikolojisini bilenlere göre; yeni dünya vatandaşlarını en çok tatmin eden şey, dünyada eşi görülmemiş nesneleri görmektir. Alâkadar makamlar turistlerin gezintilerini ona göre oyâlamağa karar vermişlerdir.

Gezinti programını yayınlıyoruz:

Saat 9.00 da: Seyyahlara İstanbulun sabahları yıkanamadığı gösterilecek çeşmelerde, musluklarda su olmadığı anlatılacak, dünya susuzluk rekorunun Nevyorkta değil; İstanbulda olduğu anlatılacak.

Saat 10.00 da: Surlar civarında yaşayan İstanbul halkının; dünyanın en az yemek yiyen insanları oldukları istatistiklerle gösterilecek.

Saat 11.00 Boğaziçinde yalı harabeleri temaşa ettirilecek bu neticenin atom bombası patlatılmadan elde edildiğine bilhassa işaret edilecek.

Saat 12.00: Şehre avdet, otomobillerle Beyoğlunun arka so

(Devamı 4 de)

Muhtaç mı, değil mi?

Turanı Amerikada bulmaya giden gençlerimizden mister Oğuz Türkkan Yeni İstanbulda şunları söylüyor:

«İkinci mesele, Türkiye dahil, batı blokuna dahil bütün memleketleri yakından ilgilendirmektedir. Dünya kalkınmak için Amerikan mallarına muhtaç, fakat Amerika kimsenin malına muhtaç değildir; *bununla beraber, yaptığı fazla* istihsali de dışarı satmağa mecburdur. Halbuki, Amerika fazla bir şey satın almadığından dünya piyasaları onun malını almak için gereken Amerikan parasından malik değildir.»

Gördüğünüz gibi vaziyet parlak, kimseye muhtaç olmayan Amerika, istihsalini sürmek için herkeze muhtaç, fakat kimsede dolar olmayınca herkeze dolar vermeğe muhtaç, dolar neye karşılık verilecek? Kimseden almağa ihtiyacı yokken, mal karşılığı vermeğe muhtaç. Malını dışarı sürmek zorunda bulunan bir memleketin dışardan gelecek malları ne yapasağı izaha muhtaç, muhtaç oğlu muhtaç...

Yalmancı partiler

C. H. Partisi Yalman'a bir önder gözü ile bakmak zorundadır, inkılâpçılıktan, devletçilikten vazgeçen bu parti tam mânasile yalmanlaşmıştır...

Tavlada zar tutan adamlar vardır, size zar tutacaklarını kendileri haber verirler de yine aldanırsınız; Yalman da bir bakıma bunlardan biri, yapa-

cağını gizlemeğe lüzum görmüyor, Amerikan boyunduruğu istediğini nasıl istiklâl harbinde gizlememişse şimdi de gizlemiyor Gizlemek şöyle dursun, Atatürk zamanında milli sanayii yabancı emperyalistlere, sermayedarlara rağmen kurmaya çalışanlarla karşı karşıya bugün müsamahalı bir tavr takınıyor, olur böyle şeyler diyor, hatâ ettiniz, bu seferlik affediyorum, o zamandan beri işe başlasaydık, Amerikan mandası nı o vakit kabul etseydik, işler başka türlü olurdu, devletçilik macerasına atılmazdınız, istiklâl gibi modası geçmiş sözlere kapılmaz, tek dünyanın, tek Amerikan dünyasının üyesi olurdunuz v.s.

Yalmanın özet halinde verdiğimiz sözlerini birçok sayılarda birçok şekillerde bulabilirsiniz Vatan gazetesi kolleksiyonlarına bakın, fikirler meydanda. Hiç şüphe yok ki C. H. Partisi Yalmana bir önder gözü ile bakmak zorundadır, inkilâpçılıktan, devletçilikten vazgeçen bu parti, tam mânası ile Yalmanlaşmış, onunla aynı hizada yer almıştır. Demokrat parti başka türlü mü ya? Değil, onun da fikir babası Yalmandır.

Demokrat parti de Yalmancıdır. Yalman için Demokrasi, bir tek noktada toplanır. Amerikan boyunduruğuna baş eğmiş partilerin «ahenkli» bir «iş birliği» Bu uğurda hazret allem ediyor kallem ediyor «elâstikiyeti» temin etmeğe çalışıyor. Atatürk'ten Yalmana» ,iki partinin idarecileri için hikâye bundan ibaret.

Hükûmet konağına giren kurt!

Kalan; 2 (A.A.) — Pazar günündenberi aralıksız yağan kar ilçede 75 santimetreye yükselmiştir. Fazla kardan ve soğuktan ürken bir kurt yolunu şaşırarak ilçeye inmiş ve hükûmet konağına girmiştir. Kurt binanın koridorlarını dolaştıktan sonra konaktan çıkmış, bu defa memurlar apartımanına dalmış; burayı da gezdikten sonra, ilçenin köprüsüne doğru koşmıya başlamış, köprüde karşılaştığı bir orman memuru kurda yol vermek mecburiyetinde kalmış ve kurt böylece ilçeden uzaklaşmıştır.

Nuh: Kurt şaşırmış filân değil; işini takip etmek üzere hükûmet konağına girmiş fakat hiç bir memur bulamamış, memurlar apartmanına gitmiş fakat orada da sözünü dinletememiş, nihayet kızmış gitmiş, halbuki işin kolayı vardı, bu kurt dedikleri kadar eski bir kurt olsa, C. H. P. ye gider kendini partiye kaydettirir, işini şip-şak gördürürdü.

MEKTUP — Nuh Dede Eliyle Veli Yılmaza

Veli Yılmaz;

Her işte yevmiyeler düştü. Nitekim bir arkadaş var, çanta işinde çalışır. O anlatıyor:

Patron çantaları küçülttü... 13-14 yaşlarında kız çocuklarını evlerde 7.5-10 lira haftalıkla çalıştırdı - lar. İşçilik düştü... Bizim patrona 13-14 liraya çanta teklif ettiler... Ne yapsın adam? Hazırdan al hazıra sat... Temiz iş bu... Kabul etti... Bize yol gözüktü...

4 ay âvare gezdik... Aldığımız haftalıkların kaça düştüğünü hesap et... Gün bir, öğün üç... Bir kuru kafa olsam neyse, 4 canız evde, öğün 12 oluyor ha!.. Değil mi? Veli Yılmaz kardeşim?..

Neyse, şimdi üç aydır çalışıyorum... 30 papel haftalık alıyorum. Evrak çantası yapıyoruz... 20 âdet gözlü kösele çanta çıkarıyoruz 3 kişi bir haftada.. Bir çanta 35-150 lira arasında satılır. Hülâsa kıçın kıçın gitmedeyiz... ha bak unuttum... Bizim Köroğlu doğurdu... Kız çocuğu, kız çocuğu uğurludur, diyorlar... Ama işler durgun, deri üzerinde... Plâstik, naylon, iyi deri taklitleri çıktı... Kahve rengi vidala deriyi alıyorlar... Çantanın ön kısmını «Pileli kısmını» vidala kesiyorlar... Arka kısmı da yağlı boya meşinden, preslenmek üzere kullanıyorlar... Körükler de meşin... Öyle ya, meşin, en iyisi 5 kâğıd... Deri ise 15 ... İşçilik düştü de düştü... 1-1.5 lira arasında 1 çantada... Meretlerin sekiz tanesini iki kişi zor çıkarır haftada... Dedim ya sana. Mart havasına benzer bizim işler... Hele şimdi, ithalat da serbest bırakıldı... Çanta malzemeleri düştü... Elinde malı olan hapı yuttu!.. Metresi 200-240 kuruş olan fermuar, bugün 160, 180 kuruş... Kadın çantalarının fermuarı metresi 8-10 lira iken 1.5-2 liraya düştü...

Fermeşüp (çit, çıt); 4 kuruştan 1.5-2 kuruşa düştü... Bütün bunlardan edilen zarar kimden çıkacak!.. Bizden be kardeşim bizden...

İşte böyle, çalışıyoruz... çalışıyoruz ama 12 kere açılan boğazlara ne giriyor?..

Bu işlerin bir çarsine bakacağız ya, dur bakalım...

Haftanın Balonları

Son Saat - Bütçe müzakereleri gürültülü geçecek...

Nuh - Sonunda kabul olunacak ya sen ona bak!

Son Telgraf - Serbest ithalâtta ne kadar uyabileceğimiz tetkik olunacak.

Nuh - Görünen Köy kılavuz istemez!

Son Telgraf - Denizyolları bütçesi 18 milyon açık.

Nuh - Kapalı olan neremiz kaldı ki!

Vatan - Serbest ithalâtın faydası.

Nuh - Hele bir başlasın da o zaman anlarsın.

Vatan - Bir merhale daha attık.

Nuh - Geriye doğru.

Yeni Sabah - Endonezyaya 100 milyon kredi.

Nuh - Desene o da akşamlık sabahlık.

Cumhuriyet - Türkiyenin üzerinde iki yük var.

Nuh - Iki tane olsa tüy gibi taşırız.

Gece Postası - Ticaret dahili sanayiimizi tehlikeye koyuyor.

Nuh - Sabah şerifiniz hayrol sun.

Gece Postası - Sinemada Arapça ezan okudular.

Nuh - Üniv ersite de tekbir getirildikten sonra!

Son Saat - Fabrikalarda tensikat başladı.

Nuh - Lokavtın yasak olduğundandır.

Yeni İstanbul Yabancı sermayenin girmeği kolaylaştırılıyor.

Nuh - Biraz yağlamak lâzım.

Birbirinden f

Pazar günkü oyun

Geçen pazar Eminönü Halk evinde şimdiye kadar oynanan oyunların en gülüncü oynandı. Oyunun adı: «İşçi sendikaları birliği kongresi» dir. Rejisörü çalışma Bakanı Reşat Şemsettin Sirer; başlıca aktörleri Türk emekçilerinin gerçek menfaatini ayaklar altına alıp C. H. P. nin emir kulluğunu yapan sözde «Sendika idarecileri»; şakşakçı demekrat parti içinde C. H. P. nin elçisi Fuat Köprülü.

Seyirciler

Salonu dolduran seyircilerin büyük bir kısmı da işçilikle alâkası olmayanlardan ibaretti. Gazetelerin yazdığına göre bunların başında İstanbul valisi Dr. Gökay; D. P. il başkanı; C. H. P. İstanbul milletvekilleri, bölge çalışma müdürlüğü erkânı, gazeteciler ve tabii bunların bir kaç misli de «asayiş ve emniyeti temin» memur kimseler. Bir de gazetelerin geçenlerde Nazileştiğini yazdıkları Arjantin hükûmetinin bir mümessili (B. Sirer'in şahsi dostu olmalı)

Gazetelerde çıkan resimlere bakılınca iş bu «işçi sendikaları birliği kongresi»nde işçileri pek seçmek de mümkün olmuyor. Şık paltolarına bürünmüş, kelli felli; iyi beslenmiş katmer katmer enseleri adamlar.

Birinci perde

Oyuna Birlik idare heyetinin 1949 yılı çalışma raporuyla başlanıyor; Bu dört başı mamur ve rivayete göre uzun raporu çalışma Bakanı mı yazdı bilmiyoruz? Kim yazmış olursa olsun; ilhamını R. Ş. Sirer'in nutuklarından aldığına şüphe yok. Misal mi istersiniz; buyurun: «..... İşçinin arzusu maddi ve manevi gelişmeye ulaşmaktır... Sendikalarımız (yani hükûmetin sendikaları) istihsalin artması için çalışmayı kendilerine vazife edinmişlerdir İş verenler niçin sendikalarla iş birliği yaparak istihsali arttırmağa çalışmasınlar» patron efendiler bu dâvete ne buyururlar bakalım! Gördünüz mü siz Sirer sendikaklarındaki hamiyeti! Iş verenlerden istihsali arttırmak için sendikalarla birleşmedikleri için şikâyetçi! Doğrusu bukadarına patronlar dahi pes demişlerdir...

Falso yok!

Son günlerde «Grev hakkı verilsin verilmesin!» diye kıyametler kopuyor da «İşçi sendikaları birliği» nin uzun raporunda bunun için bir kelimecik yok Olamazdı da zaten. Çünki falso olurdu.

Sirer sahnede

Oyunun tam ortasında Çalışma Bakanı Sirer kendini tutamayıp sahneye atlıyor ve başlıyor tulûata Neler de neler; maydonozlu köfteler ve bir sürü dolmalar:» İşçi arkadaşlar memleketimizin asil evlâtlarıdır İşçilere memleketimizin asil evlâtları diye hitap ettiğimiz nesep (yani soy) asaletini saymıyoruz... «Gördünüz mü doğru sözlü adamı! B. Sirer gerçekte «nesep asaletine» pek ehemmiyet verenlerdendir... Agalığı eşraflığı pek sayar... Bundan ötürü işçileri «soyca asil» saymadığını söylüyor... Elbet saymaz... Ona ve onun „özcülüğünü ettiği «Anadolucu» gruba göre insanın «soyca asil olması için» yedi göbekten kişizade olması gerek... Bunun için B. Sirer; işçilerde ruh asaletini arıyor... Ona göre: «Işleyen demir pas tutmaz derler; çalışan işçi de temiz ve asildir; iş onun ruhunu asilleştirir» Nasıl döktürmüş değil mi... B. Sirer? Ama bu sözleri duyan işsiz işçilerin, iş verenler tarafından Marşal plânı yüzünden kurban giderek kapı dışarı edilen binlerce çalışamayan işçi ne düşünür dersin? Çalışma Bakanının sözüne bakılırsa bunlar «temiz ve asil» değildirler. Işleri olmadığı için ruhları da asilleşememektedir! B. Sirer'in de başka türlü konuşmasını beklemek doğau olur mu yani? İşçiler kongresinde konuştuğu için böyle diyecek elbet. Mesela günün birinde «işsizler kongresi» toplansa orada da: «İşsizlik insanı düşündürür; düşünce ise ruhu yükseltir; işsiz adam yiyip içmediği için bağırsaklarile birlikte ruhu da asilleşir; temizlenir» derdi elbette!

Aldı Köprülü!

Kanbersiz düğün olur mu?

Nerede C. H. P. nin şöyle bir cümbüşlü toplantısı olur da Köprülü boy göstermez! Hele böyle orta oyunlarının eşsiz kavuklusudur hazreet! Köprülü'nün son yıllarda işçi meselelerine ne büyük bir alâka gösterdiğini bilmeyen var mı? Bundan üç yıl önce işçilerin «emirsiz ve Sirersiz» kurdukları Hür sendikaların kapanmasında onun az rolü mü olmuştur? Bu hizmetlerinden ötürü olacak C. H. P. tarafından kurulmuş olan sendikalar birliğinin kongresinde «alkışlar ve sevgi tezahürleri» arasında mikrofon başına gelmiş... Kongre oyununu hazırlayanlar 'hani bu «numarayı iyi düşünmüşler» Sirer'den

(Devamı 4 de)

lı iki kongre

Koridor kongresinde konuşulanlar

Büyük sahnede bu komedya oynanırken ;koridorlarda hakiki kongre toplanmış bulunuyordu:

Otomobillerle getirilen işçiler üçer, beşer gruplar hâlinde koridorlarda toplanıyordu... Bütün topluluklara sivil polis temini güç oldu... Sabri usta iki arkadaşına soluk soluğa şunları anlatıyordu:

— Gördünüz mü arkadaşlar bizi patronlarımıza çurnal etmek için ne mümkünse yapmışlar... Kendilerinden şikâyetçi olduğumuz ne kadar iş veren varsa hepsini dâvet etimşler... Sonra şikâyet eden işçileri fişlemek için bir sürü polis çağırmışlar... Sorarım size kendisinden şüphe ettikleri işçilere göz açtırmıyan patronlar ve sivil polisler varken işçi derdini dökebilir mi?

Kahve ocağının yanından bir feryat yükseldi:

— Açız; Aç...

Baktım gömleği yamalı avurdu avurduna geçmiş bir işçi üç arkadaşına bağırıyordu:

— Bugün de söylemezsek ne vakit içimizi dökeceğiz... Bütün partiler temsilcilerini gönderdi diyorsunuz... Onların önünde perişanlığımızı anlatmak ayıp diyorsunuz... İyi ama derdimizi dökmezsek devasını nereden bulacağız...

Bu işçinin yanına doğru kara yüzlü iri yarı bir yabancı yürüyünce hem o sustu; hem de ben uzakaştım... ,

Yaklaştığım kalabalık arasında yaşlı bir işçiye kulak vermiş dinliyorlardı:

— Zannediyorsunuz ki iş kanununu iyi bir iş yapmak için çıkardılar... Ne gezer beyim, ne gezer? Evvelce mevcut olan grev hakkını geri almak için bu kanunu çıkardılar... İkide bir arap sakızı gibi «Lockout» sözünü geveliyorlar... Halen «Lockout» hakkı yok mu sanki? İşte Çukvaşvili mensucat fabrikası... Daha dün 20 işçisini çıkardı. Bahariye caddesi işsizlerle dolu. Yine Çukvaşvili lâstik fabrikası işçilerine iş yok borusu çaldı... Şu meşhur mensucat santral bile 120 işçinin göz yaşına bakmadı. Fabrikasını sabi sübyanla doldurdu. Ya Adalet mensucat?... Yapmadğı adaletsizlik kalmadı. İşçinin 35 bin lirasını vermemek için başini vurmadiği taş bırakmadı... Bütün bunlar gün gibi aşikâr iken Birliğin kanunları methetmesi onların kötü niyetlerini göstermez mi?

İkide bir salondan alkış sesleri geliyordu... İşçiler de koridordan salona geçiyor; az sonra yine koridorlarda hakiki kongrelerine devam ediyorardı...

Nihayet saat 20 yi buldu. Altı işşi birer simit yiyerek açlıklarını gidermiye çaliştilar... Bu arada şöyle konuşuyorlardı:

Gördünüz mü heriflerdeki pişkinliği; «Tahsil edilmemiş paralar suistimaldir» diye bağıran oldu da hiç kimse cevap vermedi... «Biz açız; çoluğumuz; çocuğumuz verem oluyor» diye feryadı bastılar da idare heyetinden, mebuslardan cevap veren çıkmadı... «Sigorta kanunu işçiye yük oluyor: altmış yaşına kadar yaşayacak işçi yoktur» diye hakikatleri söyliyen işçiye Halk Partisinin vazifeli ve ücretli sendikacıları ses çıkarmadılar...

Genç bir işçi sordu:

— Niçin sustular?...

— Niçin olacak; münakaşa kapısı açılırsa C. H. P. sendikacılarının iç yüzü meydana çıkacak da ondan... Ve böylece kongre komedyası sona erdi... Geldiler; alkışlandılar; dağıldılar...

Onlar ermiş muradına biz çıkalım kerevetine...

Demokrasi dersi!

— Amerika Almanya'ya Demokrasi öğretecekmiş; ne dersin?

— Doğrudur! Naziler, Zencileri linç etmesini bilmezler..

Dünyada Neler Oluyor

Analar, ölüm tüccarlarının kanlı menfaatleri uğruna, oğullarının ölmesine razı olmıyorlar

İkinci cihan harbi Amerikan silâh tüccarlarına tam 53 milyar kâr getirdi. Buna mukabil insanlık 25 milyon evlâdını kaybetti. Şimdi emperyalistlerin tek gayesi, yine bol bol silâh satabilmek için, yeni bir harp daha çıkarmaktır. Fakat dünyanın barışçı ve hürriyetçi insanları bunu biliyor ve harbe mâni olmağa çalışıyor.

Fransada:

«Nantes deniz ve dok işçileri sendikası oy birliği ile bundan böyle asla harp malzemesi taşımamağa karar verdi.

«Saint-Etienne'de Barouin çelik fabrikasındaki işçiler, hükûmetin emirlerine aykırı olarak, harp için çalışmayı reddettiler.

»Rouen dok işçileri sendikası artık hiç bir harp malzemesinin gemilere yüklenmemesini kararlaştırdı.

«Marsilyada bütün işçiler Hindiçini harbini protesto maksadiyle bir miting yaptılar.

«Fransanın dört bir yanından Parise gelen 1000000 a yakın anne; 25 ocakta Meclis başkanından Viet-Namdaki savaşa son verilmesini istediler.

«Marsilyada Rocca; Tassy Roux müesseselerinde birer sulh müdafaa komitesi kuruldu.

«Nice demiryolu işçileri Akdeniz bö.lgesi işçilerinin 24 saatlik grev hareketine iştirake karar verdilere.

«Sete C.G.T. mahalle birliği silâh imlâtına şiddetle muhalefet etmeği kararlaştırdı.

«Saint - Ouende Lavette fabrikalarında Sulh Müdafaa komitesi kuruldu.

«Eski F.F.T-F.T.P. Rhone federasyonu Viet-Namdaki barışın tesisi lehinde imza toplamaktadır.

«Plouaret; Tregom ve Plounerin şimendifer işçileri bundan sonra asla harp malzemesi taşımıyacaklarına söz verdiler.

«Boulongne dok işçilerinden her biri, harp malzemesi için çalışmağı reddeden SaintLazarre dok işçilerine günde 20 franklık bir yardımda bulunmağa başladılar.

«Brun bisküvi fabrikası bir sulh müdafaa komitesi seçti.

«Montrougeda Charlin müessesesi müdürü işçilerin dayatması üzerine, lokavt yapmaktan vaz geçerek bundan sonra harbe ait silâh siparişlerini asla kabul etmiyeceğine söz verdi.»

Seylânda:

Colombada 15 ocakta 2000 delege önünde bir sulh kongresi toplandı.

Danimarkada:

Danimarka dok işçileri sendikası Atlantik Paktını imzalayan memleketlere harp malzemesi taşıyan bütün gemilerin katiyen boşaltılmamalarını üyelerinden istemeğe karar verdi.

Belçika - Anvers:

Anversli dok işçileri faal komitesi bütün diğer limanlardaki işçilerin de Amerikan silâhlarını boşaltmamalarını istedi.

Rotterdam:

13 ocakta Rotterdam dok işçileri bundan böyle Amerika Birleşik Devletlerine ait hiç bir geminin boşaltılmamasına karar verdi.

Lüksemburg:

Milli sulh kongresi 19 martta toplantıya çağırdı. Çeşitli fabrikalardan üç sendikaya bağlı olan işçiler, sulh müdafaa komiteleri kurdular. Yeni askerlik kanununa karşı açılan kampanya devam ediyor.

Demokrat Âmerikada zenci düşmanlığı

(Zenci D. Bunche Amerikadaki zencile re beyazların yaptığı fena muamelelerden ve onları kendilerinden ayrı tutmalarından şikâyetçi) -gazetelerden-

Kendi memleketindeki beyazların karaderilileri insan yerine koymamaları, hayvan mumalesi yapmaları ve icabında bir ırki sadizm kudurganlığı ile linç etmelerini önlemekten âciz Zenci S. Ralphe Bunche gösteriş olsun veya hakikatı maskelesin diye ilk defa olarak Amerika hariciyesinde iş alabilmiş ve Filistin ara bulucusu olarak dünyanın her tarafında sık sık adı duyulmıya başlanmıştı. Hariçte Amerikayı temsil selâhiyeti kendisine verilmiş olan S. Ralphe Bunche kendi vatanında da diğer Zenciler gibi adam yerine konumadığından, beyazların kendisinden taunlu gibi kaçtığından ve her Amerikan büyük şehrinde Zencilere ayrılmış mıntakalarda gönül ferahlığı ile dolaşabildiğinden şikâyetle bir Amerikan dergisine dert yanmıştır. Zenci Ralph Bunche a bile kendi öz vatanında hür bir Amerikan vatandaşı hakları tanınmadıktan sonra öteki zincirbent milyonlarca zavallı kara derilinin durumunu varın siz kıyas edin.

S. Bunche kendisine teklif edilen Dışişleri Bakanlığı müsteşarlığını, Amerikadaki ırk düşmanlığı dolayisile red etmiştir.

MEKTUP Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

Kardeşim Usta;

Hamdolsun senden ve bacıdan habar geldi, çok sevindim mektubuna, hani yazıp yazıp da cuvap almamak gücüne gediyo insanın, emme diyodum, başı dertte olmasa mümkünü yok cuvap verir. Demek böyle, uğraşıyon uğraşıyon eline bişet geçmiyo...

Allah allah bu ne iş, pavlikede iş tutak deyi sayıklıyoruk, beri yanda pavlikede ele geçen para kuşa dönüyo... Hani bölükte löbet dönüşü soba başına geçerdin -dışarda gece kış kıyamet- melmeketten söz açardın... İnzibat muhafız bölüğü erlerinden, Kervan konmazlı Selim oğlu Veli Yılmaz derdin, kaç doğumlu ve nereli olursan ol, eninde sonunda pavlikede iş tutacan, değil mi ki tarlan bi karış, kırk karış da olsa elden gidecek, emme bugün emme yarın, bunun önüne hızır bile geçemez.

Pavlikede iş dutunca Senemi de getireceem İstanbula, çoluk çocuğu da, gaylı Veli Yılmaz işçidir, kafanı sokacak bi göz oda bulunur koca İstanbulda...

Sanki tarlamın elden gideceeni biliyormuşsun gibi, Veli Yılmaz, sana kövde ekmek yok, kalan dedin bana, heç unutmam, Kaladan dönüşün, sabaha karşı söyledin bu lâfı, kışıdı, karşıda Erciyeş ışıl ışıl, geldik, omuzda silâh donmuşudu, soba tütyodu, bak dedin, İstanbulun bi sabahı vardır, böyle duman, emme gohusu bura gibi değel, ora denizle karanfil gohar, gemileri vardır, kuzular gibi meleşir... Barabar sovan ekmek yedik soba başında, heç unutmam, dinle beni Veli Yılmaz dedin, kardaş dedin, dutunaman tarlanda, öküzün biridi; sattın. Dutunaman kövde, emme keder eyleme, edresini yazarın başkâdının içine, zayi olmaz gaylı, bana yaz, böyle böyle de, tarlamdan oldum, sizin pavlikede mi olur, başka yerde mi, aman bana bi iş de... Dediğin oldu, ekmek derdinden terhis yoğumuş..

Senin gibi bunca yıllık bi usta bile dertte, gerisini hesab eyle.

Geçen hafta Ökkeş ustanın halını sana yazdım. Ökkeş ustaya da senin mektubunu ohudum. Diyokine Ökkeş usta, aman diyo, selâm söyle gözlerinden öperim diyo, şo kırav hakkı işinde İstanbulun sözü ağır basar, arkadaşlar sıkı dursunlar, ayak diresinler, haklarını istesinler, Antebin, tüm melmeketin selâmeti bu işe bakar... Hacı Farfaradan duydum, aslı varsa, pavlikede işimden eden Bakan var ya, mamuriyeti, Çalışma... bakanı imiş, heç iyi değel, Bakan olan çalışma dememeli herkeşe, kırav yapma, selbes sinduka kurma, şunu yapma, bunu yapma... Heç doğru değel, bu işten hökümetin habarı yok mu? İşin birez de oluruna gitmeli... Yasak Bakanlığından kime ne fayda?..

Bacıya selâm, mektubunu gözlüyorum usta..

Veli Yılmaz

Allah taksiratınızı AFFETSİN!..

İpe sapa gelmez sütunlar dolusu yazılarınız, uydurma hâvadisleriniz, kâbınıza varılmaz kuyruklu yalanlarınız, görülmemiş dalkavukluğunuz ve daha sayılmakla bitmiyen vasıflarınızdan ötürü Türk milleti sizinle ne kadar yerinse ve ne kadar utansa azdır. Akı kara, haklıyı haksız, katili kahraman, açı tok, göstermekte ki becerikliliğiniz o dereceye ulaştı ki, artık hakikati bulup çıkarmak, işin esasını kavramak, başka lisan bilmiyenlerimiz için imkânsız bir hale geldi.

Eğriyi doğru, çarpığı düz, akı kara yapa yapa o dereceye geldiniz ki ,günün birinde yanılıp ta hakikatten de bahsetmiye kalkışsanız herkes şaşkına dönecek(*). Gazeteciliği Abdülhamid Osmanlıcası ile jurnalcılık olarak anlıyan ve tatbik eden sizlere Marşal Plânı gereğince ne kadar yardım etseler azdır.

Hele, bütün bunları «Memleket menfaatleri» namına yapmanıza doğrusu hiç diyecek yok.

Allah taksiratınızı affetsin!..

(*) Netekim meşhur vakadır: Abdülhamid zamanında İranda çıkan bir ihtilalle Mehmed Ali şah tahtından indirilmiş. Fakat, zamanın gazeteleri padişahı ürkütmemek için bu hâdisden hiç bahsetmemişler. Günün birinde Mehmed Ali şah mukabil bir harekete geçerek, yeni açılan meclisi dağıtmış, mebusları tevkif ettirmiş v.s. Tabii gazetelerimiz padişaha hulûs çakmak için hemen bu hâvadisi gazetelerinin baş sayfalarına geçirmişler. Tabii İrandaki hâdiselerden haberi olmayan halkta bir hayret!..

İngiliz müdafaası

Marşal plânı çerçevesine -yani çemberine- giren memleketler, bir çok yabancı malları üzerindeki girme yasağını kaldırdı ve artık nelerin serbest girebileceğini gösteren listeler hazırladılar. Bir gazetenin yazdığına göre İngiltere de yayınlanan listelerden birinde: «her çeşit yumurta Britanya adalarına girebilir, yalnız tavuk yumurtası giremez!» diye yazılıymiş. Mesele yok: deve kuşu yumurtası girdikten sonra tavuk yumurtası girmese de olur değil mi?

Başka bir liste de: «İngiltereye «Paffadum» girmesine müsaade edildiği bildiriliyormuş. Lâkin mütehassıslar aramışlar, taramışlar dünyada böyle bir nesne bulunmadığını anlamışlar!

«Marşal plânı çerçevesinde Avrupa iktisadi işbirliğine» güzel bir örnek değil mi?

Bay Barlasın kulakları çınlasın!

Sadakın itirafları

(Baş tarafı 1 ci sayfada)

leri: Koskoca açıklar. Bütçe açık: Ticaret müvazenesi açık; tediye müvazenesi açık... Ve borç gırtlağımızı aşmış: İki milyar yüz küsür milyonu bulmuş borcumuz...

Oysa ki ithalât da henüz serbest değil... Hükûmet: «Şu malın sokulmasına müsaade etmiyorum!» diyip yerli istihsal kollarımızı az çok koruyabilir daha bu gün. Yarın diyemiyecek. Diyemeyince de borcumuzun, açığımızın, açlığımızın ne olacağını artık siz var kıyas edin!

NUH

Şehitler bile istismar ediliyor!

Ne imar edilir; kim yardım görür, neresi kalkındırılır? Pek aklımız ermez.

Bakın: Şehidlikleri imar Cemiyetinin yıllık kongresinde neler konuşulmuş:

«Bu topluluk, Şehidlikleri İmar cemiyeti mi yoksa aile kabristanı topluluğu mudur? Esas şehidlerin mezarları harap bir halde iken onların adını istismar ederek aile kabristanları yapıyoruz ve mezar toprağı satıyoruz.»

«Ayni bahiste konuşan diğer bir üye de sözlerinin sonunda şöyle bağırmıştır: «Dirilere yapılan adâletsizliğin ölülere de teşmi'i üzücüdür. Vatan için ölmeğe koşarak giden bu insanların adlarını bari istismar etmiyelim!»

Truman Sirer'i dâvet etti!

Ankara (A!...) - Amerkada 450 bin maden işçisinin grevini önleyemiyen Truman Çalışma Bakanımız B. Şemsettin Sirer'e bir telgraf çekerek kendisinden yardım istemiştir.

Sirer, arkadaşı Fahri Kurtuluşla beraber Amerikan milyarderlerinin yardımına koşmağa hazır olduğunu cevaben Başkana bildirmiştir.

Milletlerarası grev düşmanlarımız Amerikaya gitmek üzere uçak beklemektedirler.

Sahibi ve bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden:
NAHİT ÜSTEMİR
İdare Yeri:
Ankara Cad. No: 37, kat: 3
Mektup Adresi:
Posta kutusu 12, Tophane,
İSTANBUL
ABONE ŞARTLARI:
Seneliği: 480 Krş.
Altı aylığı: 240 Krş.

Güle, güle kazanın!

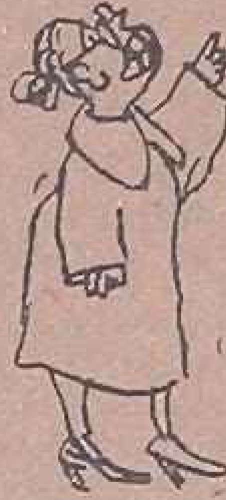
Kayseride bir evin pastırma yaptığı etrafındaki hayvan pisliklerinden anlaşılırmış.

Bir gün, bir ahbabının evinin önünden geçerken pislikleri gören bir Kayserili dostuna bağırmış:

— Pisliğinizi gördük, güle güle yiyin.

Şimdi biz de, aylardanberi dinleye dinleye bıktığımız seçim kanununu görünce aynı şekilde bağırdık:

— Seçim kanununu gördük, güle güle kazanın!..

Turistler geliyor

(Baş tarafı 1 de)

kaklarından geçerken genelevlerin verimliliği övülecek, Dünya Bankasına takdim edilmek üzere, fuhuşu geliştirme projesinin bitmekte olduğu kaydedilecek.

Saat 13.00: Dünyanın en kazık lokantalarında yemek yedikleri ilân edilecek.

Saat 14.30: Yangınlar seyredilecek, İstanbulun tedbirsizlik ve ihmal yüzünden her kış cayır cayır yanan dünyanın tek şehri olduğu izah edilecek.

Saat 16.30: Eyyüpte gezinti, şehir tiyatrosu aktörleri işçi kıyafetine sokulup grev aleytarı bir nümayiş tertib edilecek.

Saat 18.30: Dünya verem rekorunu kıran İstanbulluların seyyahların huzuru ile madalya tevzii ve konser.

Bursayı gezmek istiyen seyyahlara, Nazım Hikmetin hapishanesi dışardan gösterilecek, büyük bir şairi 12 sene hapseden tek memleket olduğumuz söylenecek, bu başarıyı ortaçağdan beri kimsenin, Amerikanın bile gösteremediği üzerinde durulacak.

Dizgi: Anıl Matbaası
Baskı: Dobra Matbaası

NUH cevaplıyor

Tarlabaşında ismi mahfuz okuyucuya:

Tıbbiyeli öğrenciler hakkındaki yazınız bizim bu husustaki yazımızı takviye ediyor. Fakat şunu da unutmamak lâzım ki bugün dahi hâlâ eski tıbbiye geleneğine sadık, memleket dâvalarile ilgili gençlerimiz vardır. Buna imanımız olduğu için çok sert yazılmış olan mektubunuzu şimdilik neşretmiyoruz... Fakat gazetemizin mizahi havasına uygun diğer yazılarınızı beklemekteyiz.

İstanbul: Eşek Arısı

Ele aldığınız mevzular iyi olmakla beraber çok ciddi. Mizahi bir hava içinde yazılmış yazılarınızı bekliyoruz.

Zonguldakta A. Özcama

Gönderdiğiniz yazılar hakikaten güzel... Bilhassa «Biz de böyle adamlara vatanperver derler» yazısı âdeta tam gazetemiz için yazılmış. Fakat memleketimizin bugünkü durumuna kadar getirilmediği için maalesef aynen koyamıyacağız. Fakat bu mevzua pek yakında gazetenin ismini ve tarihini zikrederek temas edeceğiz...

Sömürge dâvalarına karşı alâkanızı tebrik eder mahalli gazetelerden ayni şekilde yazılar göndermeğe devam etmenizi rica ederiz.

Edirnekapıda Nureddin Kor

Şiirleriniz güzel. Fakat gazetemizin mizahi havası şiirinizi neşre müsait değil. Bir de hiciv ve mizah tarzını deneyin. Muvaffak olacağınızı umuyoruz.

İstanbulda Sivrisinek'e

Yazılarınız çok ciddi. Biraz daha alışkın olduğumuz tâbirlerle ve biraz daha mizahi dille yazacağınız yazıları memnu niyetle neşredeceğiz.

Fatih, Ahmet Canatar

Babıâlinin meşhur delisi hakkındaki teşhisiniz yerinde. Hattâ kendisinin bahsettiğiniz hastalıktan dolayı raporu bile vardır.

Fakat zaten anormal olan bir adamla fazla uğraşmağa değmez. Yazınızı şimdilik neşretmiyoruz... İcabında kullanacağız. Teşekkür ederiz.

Kazlıçeşme; Sabri Ünal

«Nuhun Gemisi» ni okudukça rahatsız olduğunuzu bundan dolayı okumamağı tercih ettiğinizi söylüyor ve biraz da havadan sudan bahsetmemizi istiyorsunuz.

Hakkınız var fakat başka gazeteler havadan sudan mevzulарla sizi bol bol eğlendirdiği için şu küçük gazete sadece halkı ilgilendiren siyasi olayları mizahi çerçeve içinde vermeğe çalışıyor. Eğer bu kadarı bile sizi rahatsız ediyorsa kabahati bizde değil kendinizde arayınız.

Yemeği Sadak, kazığıda...

— Dışişleri Bakanı Sadak *Marşal plânı idarecisi* Hofmanla yemek yemiş...

— Yemeği bakan, kazığı da biz yedik, desene...

Pazar günkü oyun

(Baş tarafı 2 de)

sonra Köprülü... Bir zıt kardeşler eksik!

Köprülü de «işçi sevgisinde» Çalışma Bakanından aşağı kalır mı hiç ille ve lâkin bir aralık o kadar coşup kendinden geçmiş ki D. P. nin «grev» meselesindeki bütün samimiyetsizliğini ve nasıl bir grev istediğini açığa vuruyor; yaniyaki; baklayı ağzından çıkarıyor:

«Sendikalar kanunu kabul edildiği zaman diğer demokratik memleketler gibi biz de grev hakkını istemiştik... Nizam usul ve kanun dairesinde memlekette grev hakkının tanınması istenebilir...»

Evet böyle inanmayarak alınteriyle yaşayan vatandaşların ekmeklerini müdafaa edebilmeleri için değil «garp demokrasilerine» «yaranmak, hulus çakmak için D. P. tarafından «kanunun nizam, usul» dahilinde (bir emirli sözü eksik!) grev hakkı istenebilir! Sonra da tabii C. H. P. çoğunluğu tarafından reddolunur... Bu da çok yerinde bir şeydir... Çünki B. Köprülüye göre: «Hakikaten bu çok nazik bir vaziyettir... Birçok memleketlerde grevin iktisadi ve içtimai nizamı yıkıcı olduğu görülmektedir...» Gördünüz mü grev hakkı nasıl müdafaa edilir?

Son perde

Bütün bu eğlenceli sahnelerden sonra yeni idare heyeti seçilerek oyun tatlıya bağlanmış... Oyunun bu kısmına çeşni katmak için olacak iş bu idare heyetine seçilenlerden Babaoğlu adında biri sırtına mavi tulum geçirip ortalıkta dolaşmış... Görülüyor ya» işçi birliği kongresinde «bir de işçi varmış!

Pazar yevmiyeleri

B. Millet Meclisi Çalışma Komisyonunda son zamanlarda ücretli hafta tatili meseleleri konuşuluyor. Hükûmet temsilcileri bu işe hiç yanaşmıyorlar, anlaşılan grev hakkı nasıl işçinin yararına değilse, Pazar tatilinde yevmiye alması da öyle kötü bir şey... İşçiye hiç bir şey yaramıyor, vesselâm!..